

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΕΛΕΚΑΣ

Χρόνος αναφοράς το 1909. Η άλλοτε κραταιά Οθωμανική Αυτοκρατορία οδεύει προς τον ανεπίστρεπτο δρόμο της διάλυσης. Το κίνημα των Νεότουρκων επιβάλλει τη θέλησή του στην Πύλη. Ο σουλτάνος Αβδούλ Χαμίτ Β' (ο Καταραμένος) εκθρονίζεται και εξορίζεται στη Θεσσαλονίκη, έδρα των τούρκων εθνικιστών, προκειμένου να ζήσει έγκλειστος στη βίλα Αλλατίνι. Ο Λευτέρης Ζεύγος, ένα

Ο συγγραφέας γράφει το όγδοο βιβλίο του, ένα μυθιστόρημα που διαβάζεται σαν παραμύθι, μέσα σε... «Λίγες και μια νύχτες»

χαμίνι, διαπραγματεύεται τη ζωή του άλλοτε στους δρόμους της πόλης σαν εφημεριδοπώλης και άλλοτε στους κήπους της πολυτελούς έπαυλης σαν βοηθός του κηπουρού πατέρα του. Η εξομολόγηση της ζωής του έκπτωτου σουλτάνου και ο κρυφός έρωτας του αγοριού για ένα νεαρό κορίτσι είναι η θρυαλίδα που θα εκτοξεύσει τη ζωή του στα πέρατα του κόσμου.

Τόπος αναφοράς η Θεσσαλονίκη. Ο Ισίδωρος Ζουργός, που ζει και εργάζεται στη συμπρωτεύουσα, τοποθετεί τον ήρωά του να περπατάει πλάι πλάι με την ιστορία της πόλης του. Όλα τα ιστορικά γεγονότα και οι μεταμορφώσεις που έζησε η Θεσσαλονίκη σφραγίζουν τη μοίρα των κατοίκων της και βρίσκουν τον Λευτέρη να ενθλιώνεται σε ένα κωνευτήρι λαών και πολιτισμών. Σε ένα πολυεθνικό σταυροδρόμι ανάμεσα σε Ανατολή και Δύση που ορίζεται από τα συμμαχικά στρατεύματα του μακεδονικού μετώπου, τις πολιτικές έριδες της εποχής του Δικασμού και τη μεγάλη πυρκαγιά του 1917.

Ο πλούτος και η ευτυχία

Στο μεγάλο κουβάρι του 20ού αιώνα, από τον Μεγάλο Πόλεμο έως το ταξίδι στην Ουκρανία απέναντι σε έναν ταξικό εκθρόνο, στο Παρίσι του 1919 και την Αμβέρσα των διαμαντιών έως την επιστροφή στη Λεωφόρο

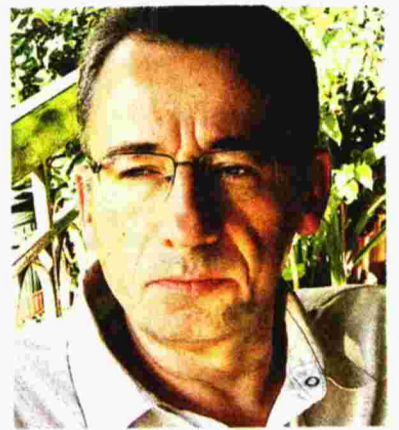
των Εξοχών, ο Λευτέρης Ζεύγος κληρονομεί τον πλούτο που υποσχέθηκε πως θα αποκτήσει, προκαλώντας με βίαιο τρόπο ακόμα και τη μοίρα του. Η ανεκπλήρωτη αγάπη που δεν γνωρίζει πατρίδες και θρησκείες θα είναι η πυξίδα του, που θα του δείχνει τον δρόμο για να αλλάξει

ζωή, όνομα, ακόμα ακόμα και τους ανθρώπους που κάποτε θα σταθούν δίπλα του.

Η Ιστορία και ο μύθος

Ο συγγραφέας, που έχει παγιώσει τη θέση του ανάμεσα στις κορυφαίες πένες της εποχής του, γράφει το

όγδοο βιβλίο του, ένα μυθιστόρημα που διαβάζεται σαν παραμύθι, μέσα σε... «Λίγες και μια νύχτες». Η σύμπραξη της ιστορικής έρευνας με το μυθιστόρημα και την κοινωνικοπολιτική εξέλιξη μοιάζει κανόνας για αυτόν. Το νέο συγγραφικό του εύρημα, η διασύνδεση και συνδιαλλαγή του βιβλίου με μυθιστορηματικές (κάποιες πραγματικές) φιγούρες άλλων δημιουργών και μυθιστορημάτων. Η γνωριμία του Ζεύγου - Ζιρντό με τον Μπαζίλ Ζαχάρωφ (από το «Φιλμ νουάρ» του Δημήτρη Στεφανάκη), οι εικόνες της Οδυσσέως (από την «Ανατροπή» του Νίκου Θέμελη) αλλά ιδίως η είσοδος στο βιβλίο του Βασίλι Κάρλοβιτς Γιούγκερμαν (κορυφαίος ήρωας του Μ. Καραγάτση) προσδίδει ένα άρωμα διαχρονικότητας και μυθιστορηματικής συνέχειας. Οι «επιδερμικές» αναφορές στους «Αθλιούς» του Βίκτωρος Ουγκώ, στον «Κόμη Μοντεχρήστο» του Αλέξανδρου Δουμά και στο «Σιδερένιο τακούνη» του Τζακ Λόντον είναι συστατικά που συμβάλλουν εξίσου στην ολοκλήρωση της μυθοπλαστικής ψευδαίσθησης όσο και στην αποτύπωση της εποχής και της ατμόσφαιρας μέσα στην οποία εξελίσσεται η υπόθεση.

Μία από τις πρώτες έγχρωμες φωτογραφίες της Θεσσαλονίκης (αριστερά) που χρονολογείται το 1913. Στο βάθος, ο Λευκός Πύργος. Οι «Λίγες και μια νύχτες» είναι το όγδοο μυθιστόρημα του Ισίδωρου Ζουργού (επάνω)

Ισίδωρος Ζουργός

Το αληθινό παραμύθι της Θεσσαλονίκης

Το ταξίδι ενός έρωτα μέσα στον χρόνο δίνει την αφορμή στον 53χρονο συγγραφέα να ξεδιπλώσει όλα τα ιστορικά γεγονότα και τις μεταμορφώσεις που έζησε η πόλη του για σχεδόν 70 χρόνια

Ο συγγραφέας και η Γραφή

«Η γλώσσα έχει κραδασμούς ή κοιμάται όρθια;»

Η λυρική γραφή, χαρακτηριστικό του συγγραφέα, γνωστή ήδη από τα προηγούμενα μυθιστορημάτα του, τον ακολουθεί κατά πόδας και εδώ. Πλάθει υπέροχες εικόνες με εξαιρετική μαεστρία που θα μπορούσαν κάλλιστα να μετουσιωθούν σε θεμέλιο για την κινηματογραφική απεικόνιση ενός παραμυθιού που θα κτιζόταν με καμβά την Ιστορία.

Ισως το βιβλίο να μην εμπεριέχει την πρωτοτυπία του «Ματίας Αλμοσίνο» και τον συναισθηματισμό του «Στη σκιά της Πεταλούδας». Διαθέτει όμως σίγουρα την κριτική ματιά του συγγραφέα απέναντι στην ίδια τη Γραφή. Στα επτά στάσιμα που χωρίζουν σαν ραχοκοκαλιά το βιβλίο, ο Ευγένιος Ζιρντό (βλέπε Λευτέρης) αναρωτιέται, μεταξύ άλλων, για το πώς ένα μυθιστόρημα γίνεται να

ακροβατεί μεταξύ μύθου και πραγματικότητας. Αγγίζει τις αστοχίες, τα λάθη και τα πάθη που σπρώχνουν κάποιον να γράψει κάτι στο χαρτί, αποτυπώνοντας ο ίδιος τον μυστικό δρόμο που πρέπει να ακολουθεί ένα βιβλίο: «Σας ταξιδεύει; Η γλώσσα έχει κραδασμούς ή κοιμάται όρθια; Η φύση μυρίζει μέσα από τις σελίδες του; Οι έρωτές του ιδρώνουν ή είναι αποστειρωμένοι;» «Ένα καλό μυθιστόρημα πρέπει να προσέχει ιδιαίτερα τις δοσολογίες (...) Σαν τα μπαχαρικά: με αυστηρό μέτρο...» και ο Ζουργός μοιράζει ακριβοδίκαια την έμπνευσή του στον βίο ενός ανθρώπου, που αδειάζει την κλεψύδρα της ζωής του στις σελίδες ενός βιβλίου και στη γραμμική διαδρομή της Θεσσαλονίκης, της πόλης που στέκει αιώνιος θεατής των θνητών ζώων που κυλούν στις φλέβες της.

Ισίδωρος Ζουργός
ΛΙΓΕΣ ΚΑΙ ΜΙΑ ΝΥΧΤΕΣ
Εκδ. Πατάκη, 2017
Τιμή: 20 ευρώ

